

Datum 31-10-2023

B&W en Leden van de Raad Vught
Postbus 90125
5200 MA Vught

Uitsluitend per mail verzonden,

Betreft: N65: Luchtkwaliteit Vught, Antwoord schriftelijke vragen

Geachte Leden B&W en Raad,

In uw laatste Raadsvergadering d.d. 26-10-2023¹ kwam dit door B&W ondertekende [antwoord](#)¹ aan de orde over de schriftelijke vragen van CDA over de luchtkwaliteit in Vught. De Raad besloot deze discussie later voort te zetten. Het antwoord impliceert dat:

A. er geen concrete plannen zouden zijn om de luchtkwaliteit te verbeteren,

B. de fijnstof normen, zoals bepaald in het Schone Lucht Akkoord (SLA), voor de fractie PM_{2,5} namelijk 10 microgram/m³ bedragen en voor de fractie PM₁₀ 20 microgram/m³ (µg/m³).

C. de luchtkwaliteit monitoring afhankelijk is van welke norm er wordt gebruikt om te beoordelen of we voldoen ja of te nee, en toonde onderstaande tabel met een overzicht voor het jaar 2021 voor de PM_{2,5} en PM₁₀ concentraties voor de drie dorpskernen van Vught zoals berekend en de normwaarden in µg/m³.

Bron: Fijn stof 2021 jaargemiddelde via ²	Centrum Vught	Centrum Helvoirt	Centrum Cromvoirt	Schone lucht akkoord (SLA)	Wettelijk jaargemiddelde
PM _{2,5}	10,6	10,3	9,7	10	25
PM ₁₀	16,4	16,2	15,6	20	40

De conclusie van B&W suggereert: "Niets aan de hand dus". Echter, het tegendeel is waar. Immers:

A. De TaskForce N65 komt -hopelijk- met concrete plannen die ook de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeteren.

B. Luchtkwaliteit monitoring is inderdaad afhankelijk van welke norm er wordt gebruikt. Maar is ook afhankelijk van de vraag waar precies je rekent of meet en of de gebruikte rekenmodellen en meetsystemen wel deugen. Voor de zeer fijne fractie van PM₁₀, UFP (PM_{0.1}, deeltjes met een diameter van 0.1 micrometer) bestaat nog geen norm, maar wordt al nadrukkelijk meegenomen in de vernieuwde plannen voor schone lucht van de EU. Deze deeltjes blijken een belangrijke factor bij de schadelijke gezondheidseffecten.

C. In www.n65.nl/Normen-Luchtkwaliteit-2023.pdf treft u een overzicht van alle normen. Van belang is dat uit bovenstaand overzicht blijkt dat in Vught en Helvoirt de SLA PM_{2.5} norm van 10 µg/m³ nu al wordt overschreden. Voorts stelt het SLA onder Artikel 1. Doelen en ambities: "1. Partijen streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren waarbij wordt toegewerkt naar de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof in 2030". Nu zijn die advieswaarden WHO 5 µg/m³ voor PM_{2.5} en 15 µg/m³ voor PM₁₀. En de nieuwe EU normen zijn 10 µg/m³ voor PM_{2.5} en 20 µg/m³ voor PM₁₀. PM_{2.5} overschrijding dus in alle drie normstelsels!

De [EU richtlijn](#) schrijft ook voor om te meten en te rekenen binnen 10 meter van de wegrand. Uit deze <https://www.cimlk.nl/kaart> van RIVM blijkt dat dit goeddeels ook gebeurt. Maar als we kijken naar het kruispunt Kennedylaan-Vught/N65 bijv. dan blijkt dat rekenpunt x: 148001 y: 407470 verder van de wegrand ligt dan 10 meter bij een Totale concentratie PM_{2,5} van 11 µg/m³. En op veel locaties lang de N65, langs de Helvoirtse weg in Vught en Torestraat in Helvoirt, toont die kaart ook meer dan 11 µg/m³ voor PM_{2,5}. En dan vereist de [EU richtlijn](#) onmiddellijk ingrijpen om via metingen de berekening nauwkeuriger te bepalen en ook een luchtkwaliteitsplan, inclusief maatregelen op korte termijn!

Resteert de vraag of de gebruikte rekenmodellen en meetapparaten wel juist rekenen en meten. Het antwoord daarop treft u aan op www.N65.nl/Laatste-N65-nieuws-November-2023.pdf. Enkele voorbeelden maken duidelijk dat het huidige Aerius/Ops model van RIVM voor verkeersgerelateerde fijn stof uitstoot totaal niet deugt. Voor details zie <http://www.n65.nl/N65-Nieuws.htm> op 18 April 2023. Onbegrijpelijk dat we over zulke elementaire zaken zolang moeten procederen!

¹ <http://www.n65.nl/Antwoord-schriftelijke-vragen-CDA-luchtkwaliteit-Oktober-2023.pdf>

² www.atlasleefomgeving.nl [microgram/m³]

Wat is nu de consequentie van dit alles voor de plannen om de N65 aan te passen? Hoe mooi en efficiënt de N65 door Vught, Helvoirt en Cromvoirt ook wordt aangelegd, de uitstoot van het verkeer zal blijven en waarschijnlijk ook nog toenemen. De normen worden door de EU naar beneden aangepast omdat is gebleken dat bij de huidige normen er nog steeds onaanvaardbare gezondheidsrisico's bestaan. Dat betekent dat er mensen vroegtijdig zullen komen te overlijden (dus eerder dan nodig was), dat gezondheidsklachten (astma, COPD en andere) worden verergerd en dat kinderen in hun ontwikkeling (fysiek maar ook wat hun leer- vermogen betreft) blijvend worden beperkt.

Nu de weg door de dorpen wordt aangepakt is dat bij uitstek de gelegenheid om de gezondheid van de inwoners te laten prevaleren boven belangen van hen die een snelweg door een dorp wensen. En dus een oplossing te zoeken die de gezondheid van de burger bovenaan stelt. De kennis en informatie hier over is breed beschikbaar. Veel moed is dus niet nodig, wel veel gezond verstand.

Met vriendelijke groet, Stichting Comité N65